

μὲν αἱ ἀνάγκαι τοῦ κράτους, παρεσκευάσαν δὲ αἱ ἐξ αὐτῶν τῶν σπλάγγνων τῆς κοινωνίας προκίψασαι πεποιθήσεις καὶ ἀπαιτήσεις. Ὁ στρατὸς ἀνεδείχθη ἐκ πρώτης ἀρχῆς, καὶ διετέλεσε δι' ὅλης τῆς περιόδου ταύτης, ζηλωτὴς ἐνθερμος τῆς μεταβολῆς· καὶ τοῦτο οὐ μόνον ὑπὸ ἡγεμόνας πρεσβεύοντας τὰ δόγματα αὐτῆς ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἡγεμόνας πολεμίους τῶν δογμάτων τούτων.

Ἡ μικρὰ Ἀσία, ἐν ἧ ἀνέκαθεν ἐκυφορήθησαν αἱ κυριώτεροι θρησκευτικαὶ συζητήσεις καὶ αἰρέσεις, ὑπῆρξε καὶ τῆς προκειμένης μεταρρυθμίσεως ἡ τροφὸς καὶ ἐπέμεινεν ὑπερμαχοῦσα ὑπὲρ αὐτῆς πολὺ ἄφοῦ αὕτη κατελύθη ὀριστικῶς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ βασιλείου. Ἐπὶ πᾶσιν ἀναμφισβήτητον εἶναι ὅτι αἱ πρῶται τῆς μεταβολῆς ἀπόπειραι συνήντησαν πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν ὀλιγωτέρας δυσκολίας ἢ αἱ πρῶται τῆς καταργήσεως αὐτῆς ἀπόπειραι.

Ἡ ἐν ἔτει 754 ψηφίσασα τὴν καθαιρέσιν τῶν εἰκόνων σύνοδος συνεκροτήθη ἐκ 348 ἐπισκόπων, καὶ ἐν τούτοις αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς, οὐδὲν λέγοντες περὶ βίας τινὸς ἐπενεχθείσης εἰς τοὺς ἱεράρχας ἐκείνους, μαρτυροῦσι διὰ τῆς σιωπῆς αὐτῶν ὅτι ὁ πολυάριθμος οὗτος ἀνώτερος κληρὸς ἐκάνονισεν ἐλευθέρως τὸ μέγα ἐκεῖνο ζήτημα, ἐνῶ ἡ μὲν πρώτη σύνοδος ἡ βραδύτερον ὑπὸ τῆς βασιλείσης Εἰρήνης συγκροτηθεῖσα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς τῶν εἰκόνων ἀναστηλώσεως διελύθη ἄπρακτος διὰ τὴν ἀντιπολίτευσιν τῶν πλείστων ἐπισκόπων, ἡ δὲ δευτέρα δὲν ἐπέτυχε τὴν ἀνόρθωσιν τῶν εἰκόνων εἰμῆν μέσῳ πολλῶν δυσκολιῶν. Ἐκ τούτων δὲ πάντων καθίσταται πρόδηλον ὅτι τὴν μεταρρυθμίσειν ἐπεζήτουν καὶ ἡσπάζοντο πρὸ καιροῦ αἱ λογιώτεροι, αἱ νοημονέστεροι, αἱ πρακτικώτεροι τῆς κοινωνίας τάξεις, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις οἱ πλείστοι ἀνώτεροι τοῦ κλήρου λειτουργοί.

Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου. Ψηφιδωτὸν ἐν Παλέρμῳ
μὲ ἑλληνικὴν ἐπιγραφὴν Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ

Κατέναντι αὐτῶν πολλαὶ ἕτεροι κοινωνικαὶ τάξεις κατώτεροι μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τῶν ἄλλων κατὰ τὴν παιδείαν καὶ τὴν διανοητικὴν δύναμιν ἀλλὰ πολυαριθμότεραι

